

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

KH 19.01.2026 § 19
33/00.04.03/2026

Valmistelijat ja lisätiedot (sampo.kangastalo@tornio.fi):

Valtiovarainministeriö selvittää alueellisen matkailijaveron toteuttamisedellytyksiä. Ministeriö pyytää kommentteja ja näkemyksiä alueellisen matkailijaveron valmistelua varten.

Matkailijavero tarkoittaa yleensä lyhytaikaisen majoittumisen yhteydessä maksettavaa veroa tai maksua. Vastaavia majoittumiseen liittyviä ja matkailijoilta kerättäviä maksuja tai veroja on käytössä monissa Euroopan unionin jäsenmaissa.

Pääministeri Petteri Orpon hallitus on kevään 2025 puoliväliriihessä päättänyt Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien strategisten toimenpiteiden käynnistämisestä. Osana tätä hallitus on päättänyt, että alueellisena kokeiluna toteutetaan lakiin perustuva matkailuvero eli matkailijamaksu toteuttamisedellytysten selvittämisen jälkeen. Selvityksessä tulee huomioida oikeudelliset edellytykset ja muut lainsäädännölliset sekä kuntataloudelliset kysymykset. Vastaava toimenpidekirjaus sisältyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti valtioneuvoston kanslian johdolla valmistelemaan ja vuonna 2024 käynnistyneeseen Pohjoisen Suomen ohjelmaan. Toimenpide koskee kestävän matkailun edistämistä, joka on Suomen matkailustrategian mukaan yksi Suomen matkailun kehittämistavoitteista.

Suomessa alueellinen matkailijavero olisi perustuslailliselta luonteeltaan vero, koska se ei ole korvaus tietyistä palvelusta tai edusta ja se on maksajalleen pakollinen. Perustuslain 81 §:n mukaan verosta on säädettävä lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Lailla säätämisen vaatimus koskee myös kokeiluluonteista veroa. Alueellisen matkailijaveron kokeilu edellyttää siis uuden verolainsäädännön valmistelua kuten myös sitä, että veron kantamiselle luodaan tekninen järjestelmä.

Kuulemisen kautta kartoitetaan etenkin kuntien ja matkailualan sidosryhmien näkemyksiä siitä, minkälaisia tavoitteita alueelliselle matkailijaverolle voidaan asettaa ja minkälainen veromalli toteuttaisi parhaiten tavoitteita. Kyselyn tarkoituksena on myös muodostaa käsitys siitä, miten laajasti matkailijaveron käyttöönotosta ollaan kiinnostuneita sekä minkälaisia muita näkökulmia alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon liittyy.

Lausunnot pyydetään jättämään ensisijaisesti lausuntopalvelu.fi:n kautta. Näkemyksiä voi esittää 25.1.2026 saakka.

Esitys Tornion kaupungin lausunnoksi:

Alueellinen matkailijavero on potentiaalisesti toimiva väline lisärahoituksen saamiseksi paikalliseen matkailuinfrastruktuuriin, ympäristöhoitoon ja palveluiden kehittämiseen. Tämän veron tulee kuitenkin olla suunniteltu ja

toteutettu siten, että se on oikeudenmukainen, tasapuolinen ja kilpailukykyinen eri majoitusmuotojen ja matkailualueiden välillä.

Tasapuolisuus majoitusmuotojen välillä:

1. Vero tulee kohdistaa yhdenmukaisin perustein kaikille majoitusmuodoille – niin hotelleille, mökkimajoitukselle, leirintäalueille, loma-asunnoille kuin lyhytaikaisille vuokra-asunnoille (esim. Airbnb) – siten, että kilpailuasetelma ei vääristy.
2. Poikkeukset ja vähennykset on perusteltava sosiaalisin tai ympäristöllisin näkökohdin, ei majoitusmuodon mukaisesti.
3. Verojärjestelmän tulee olla selkeä ja hallinnollisesti kevyt, vähentäen turhaa byrokratiaa niin yrityksille kuin viranomaisille.

Alueiden tasapuolinen kohtelu:

4. Vero tulisi voida ottaa käyttöön kunnittain valtuuston päätöksellä. Myös pienempien ja vähemmän tunnettujen alueiden palvelut ja infrastruktuuri tulee saada kohtuullisesti hyötyä verotuloista.

5. Jakoperusteet tulee suunnitella avoimesti ja läpinäkyvästi, siten että kunnat voivat vaikuttaa siihen miten verotuloja käytetään paikallisesti.

Kilpailukyky ja matkailun elinvoima:

6. Veron tulee olla haittaamaton alueen matkailukilpailukyvyllä – liian korkea maksu voi merkittävästi vähentää matkailijoiden kiinnostusta.

7. On tärkeää seurata ja arvioida veron vaikutuksia säännöllisesti, sekä valmius tehdä muutoksia jos veron todetaan heikentävän matkailun kehitystä tai alueiden elinvoimaa.

Ympäristö ja kestävyys:

8. Alueellinen matkailijavero voi toimia myös välineenä edistää kestävä matkailua ja ympäristöystävällisiä ratkaisuja, mutta tämä tavoite tulee integroida veron tavoitteisiin selkeästi ja tasapuolisesti.

Loppupäätelmä:

Alueellinen matkailijavero voidaan nähdä järkevänä ratkaisuna lisärahoituksen hankkimiseksi paikallisiin kehitystarpeisiin. Sen tulee kuitenkin olla oikeudenmukainen, läpinäkyvä ja tasapuolinen – huomioiden sekä eri majoitusmuodot että koko kuntien ja alueiden elinvoiman.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa lausuntonaan seuraavan:

Alueellinen matkailijavero on potentiaalisesti toimiva väline lisärahoituksen saamiseksi paikalliseen matkailuinfrastruktuuriin, ympäristöhoitoon ja palveluiden kehittämiseen. Tämän veron tulee kuitenkin olla suunniteltu ja toteutettu siten, että se on oikeudenmukainen, tasapuolinen ja kilpailukykyinen eri majoitusmuotojen ja matkailualueiden välillä.

Tasapuolisuus majoitusmuotojen välillä:

1. Vero tulee kohdistaa yhdenmukaisin perustein kaikille majoitusmuodoille – niin hotelleille, mökkimajoitukselle, leirintäalueille, loma-asunnoille kuin lyhytaikaisille vuokra-asunnoille (esim. Airbnb) – siten, että kilpailuasetelma ei vääristy.
2. Poikkeukset ja vähennykset on perusteltava sosiaalisin tai ympäristöllisin näkökohdin, ei majoitusmuodon mukaisesti.
3. Verojärjestelmän tulee olla selkeä ja hallinnollisesti kevyt, vähentäen turhaa byrokratiaa niin yrityksille kuin viranomaisille.

Alueiden tasapuolinen kohtelu:

4. Vero tulisi voida ottaa käyttöön kunnittain valtuuston päätöksellä. Myös pienempien ja vähemmän tunnettujen alueiden palvelut ja infrastruktuuri tulee saada kohtuullisesti hyötyä verotuloista.
5. Jakoperusteet tulee suunnitella avoimesti ja läpinäkyvästi, siten että alueet voivat vaikuttaa siihen miten verotuloja käytetään paikallisesti.

Kilpailukyky ja matkailun elinvoima:

6. Veron tulee olla haittaamaton alueen matkailukilpailukyvyille – liian korkea maksu voi merkittävästi vähentää matkailijoiden kiinnostusta.
7. On tärkeää seurata ja arvioida veron vaikutuksia säännöllisesti, sekä valmius tehdä muutoksia jos veron todetaan heikentävän matkailun kehitystä tai alueiden elinvoimaa.

Ympäristö ja kestävyys:

8. Alueellinen matkailijavero voi toimia myös välineenä edistää kestävä matkailua ja ympäristöystävällisiä ratkaisuja, mutta tämä tavoite tulee integroida veron tavoitteisiin selkeästi ja tasapuolisesti.

Loppupäätelmä:

Alueellinen matkailijavero voidaan nähdä järkevänä ratkaisuna lisärahoituksen hankkimiseksi paikallisiin kehitystarpeisiin. Sen tulee kuitenkin olla oikeudenmukainen, läpinäkyvä ja tasapuolinen – huomioiden sekä eri majoitusmuodot että koko kuntien ja alueiden elinvoiman.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa lausuntonaan seuraavan:

Alueellinen matkailijavero on potentiaalisesti toimiva väline lisärahoituksen saamiseksi paikalliseen matkailuinfrastruktuuriin, ympäristöhoitoon ja palveluiden kehittämiseen. Tämän veron tulee kuitenkin olla suunniteltu ja toteutettu siten, että se on oikeudenmukainen, tasapuolinen ja kilpailukykyinen eri majoitusmuotojen ja matkailualueiden välillä.

Tasapuolisuus majoitusmuotojen välillä:

1. Vero tulee kohdistaa yhdenmukaisin perustein kaikille majoitusmuodoille – niin hotelleille, mökkimajoitukselle, leirintäalueille, loma-asunnoille kuin lyhytaikaisille vuokra-asunnoille (esim. Airbnb) – siten, että kilpailuasetelma ei vääristy.
2. Poikkeukset ja vähennykset on perusteltava sosiaalisin tai ympäristöllisin näkökohdin, ei majoitusmuodon mukaisesti.
3. Verojärjestelmän tulee olla selkeä ja hallinnollisesti kevyt, vähentäen turhaa byrokratiaa niin yrityksille kuin viranomaisille.

Alueiden tasapuolinen kohtelu:

4. Vero tulisi voida ottaa käyttöön kunnittain valtuuston päätöksellä ja verotulojen tulee kohdistua täysimääräisesti kunnan hyödyksi. Myös pienempien ja vähemmän tunnettujen alueiden palvelut ja infrastruktuuri tulee saada kohtuullisesti hyötyä verotuloista.

5. Jakoperusteet tulee suunnitella avoimesti ja läpinäkyvästi, siten että alueet voivat vaikuttaa siihen miten verotuloja käytetään paikallisesti.

Kilpailukyky ja matkailun elinvoima:

6. Veron tulee olla haittaamaton alueen matkailukilpailukyvyllä – liian korkea maksu voi merkittävästi vähentää matkailijoiden kiinnostusta.

7. On tärkeää seurata ja arvioida veron vaikutuksia säännöllisesti, sekä valmius tehdä muutoksia jos veron todetaan heikentävän matkailun kehitystä tai alueiden elinvoimaa.

Ympäristö ja kestävyys:

8. Alueellinen matkailijavero voi toimia myös välineenä edistää kestävä matkailua ja ympäristöystävällisiä ratkaisuja, mutta tämä tavoite tulee integroida veron tavoitteisiin selkeästi ja tasapuolisesti.

Loppupäätelmä:

Alueellinen matkailijavero on järkevä ratkaisu lisärahoituksen hankkimiseksi paikallisiin kehitystarpeisiin. Sen tulee kuitenkin olla oikeudenmukainen, läpinäkyvä ja tasapuolinen – huomioiden sekä eri majoitusmuodot että koko kuntien ja alueiden elinvoiman.

Pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa tämän asian osalta.
